

**L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2022**

**IT-TMIEN SENA                      IL-MALTI                      L-ISKEMA TAL- MARKI**

|     | <b>Il-Fehim mis-Smigh: Vjaġġ Storiku</b>                                                                                                          | <b>10 marki</b>                   |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
|     | <b>Tahriġ A:</b>                                                                                                                                  |                                   |
| 1.  | mexa / rifles / niżel                                                                                                                             | <b>marka</b>                      |
| 2.  | xandira / trażmissjoni                                                                                                                            | <b>marka</b>                      |
| 3.  | dinji / mondjali                                                                                                                                  |                                   |
|     | <b>Tahriġ B:</b>                                                                                                                                  | <b>marka</b>                      |
| 4.  | miri / skopijiet                                                                                                                                  | <b>marka</b>                      |
| 5.  | preċedenti                                                                                                                                        | <b>marka</b>                      |
|     | <b>Tahriġ Ċ:</b>                                                                                                                                  |                                   |
| 6.  | l-isem tal-missjoni spazjali li ħadet tliet astronawti Amerikani fuq il-qamar f'Lulju 1969                                                        | <b>marka</b>                      |
| 7.  | il-post/żona fuq il-qamar fejn niżlet l-Eagle                                                                                                     | <b>marka</b>                      |
| 8.  | Richard Nixon                                                                                                                                     | <b>marka</b>                      |
| 9.  | is-16 ta' Lulju 1969<br>l-24 ta' Lulju 1969                                                                                                       | <b>marka</b>                      |
| 10. | New York u Chicago                                                                                                                                | <b>marka</b>                      |
|     | <b>Taqsima A: Il-Fehim mill-Qari</b>                                                                                                              | <b>20 marka</b>                   |
| 1.  | Heritage Malta                                                                                                                                    | <b>marka</b>                      |
| 2.  | Li jinbidel għalkollox b'injam ġdid, ta' kwalità u li jservi fit-tul.<br><i>Accetta twegibiet simili.</i>                                         | <b>marka</b>                      |
| 3.  | Xogħol fuq il-makkinarju u s-saqaf tal-mithna.<br>Xogħol fuq il-binja / il-gebla tal-mithna.                                                      | <b>2 marki</b><br>(marka l-wahda) |
| 4.  | Il-mithna, wara li kienet ingħalqet għar-restawr, reġgħet infethet għall-pubbliku / għall-viżitaturi.                                             | <b>marka</b>                      |
| 5.  | Biex jintahan il-qamħ / ikun prodott id-dqiq.<br><i>Biex il-marka tingħata jrid jissemma t-tħin tal-qamħ / il-produzzjoni tad-dqiq.</i>           | <b>marka</b>                      |
| 6.  | Le, għax il-mithna originali kienet thattet u reġgħet inbniet aktar tard fis-seklu 18.                                                            | <b>marka</b>                      |
| 7.  | Fl-1987                                                                                                                                           | <b>marka</b>                      |
| 8.  | (a) Ta' Kola<br>(b) Għax missieru / nannuh / xi qarib / antentat tiegħu kien jismu Kola / Nikol.                                                  | <b>marka</b><br><b>marka</b>      |
| 9.  | kenur - spiritiera                                                                                                                                | <b>2 marki</b><br>(marka l-wahda) |
| 10. | (a) garigor<br>(b) ġarrbet ħsarat kbar                                                                                                            | <b>marka</b><br><b>marka</b>      |
| 11. | (a) għamlet analiżi wiesgħa u dettaljata<br>(b) fejn kien jgħix / joqgħod Ġużeppi (it-taħhan)<br><i>Accetta twegibiet simili li jagħmlu sens.</i> | <b>marka</b><br><b>marka</b>      |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 12. | Dawn il-postijiet huma parti importanti mill-wirt storiku u kulturali tagħna u għaldaqstant għandna niehdu hsiebhom halli jinżammu fi stat tajjeb u jkunu jistgħu jitgawdew mill-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.<br><i>Aċċetta twegibiet simili u li jagħmlu sens għall-mistoqsija.</i> | 2 marki |
|     | <b>MARKI GHALL-ORTOGRAFIJA / PUNTEĠĠJATURA</b>                                                                                                                                                                                                                                              |         |
|     | It-twegibiet kollha ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-ortografija.                                                                                                                                                                                                                          | 1       |
|     | It-twegibiet kollha ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-punteġġjatura.                                                                                                                                                                                                                        | 1       |
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2 marki |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |          |                                                                                                                            |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <b>Taqsim B: Il-Metalingwa</b>                                                                                                                                                                                                                                                             |                       |          | <b>10 marki</b>                                                                                                            |
|    | <i>F'din it-taqsim, jekk f'xi twegiba l-istudenti jkollhom żball ortografiku, ma jehdux il-marka allokata.</i>                                                                                                                                                                             |                       |          |                                                                                                                            |
| 1. | ġimagħtejn<br>ssahħret                                                                                                                                                                                                                                                                     | imwarrba<br>tistartja | wassalna | 5 marki<br>(marka l-waħda)                                                                                                 |
| 2. | pogġiehom                                                                                                                                                                                                                                                                                  | xi mkien              | belgha   | 3 marki<br>(marka l-waħda -<br>tinghata nofs<br>marka għal żball<br>indikati u nofs<br>iehor għall-kelma<br>miktuba tajba) |
| 3. | Sean, it-tifel tal-Prof. Borg, għalaq sninu l-ġimgħa l-oħra. Ommu u missieru organizzawlu festin sorpriza u stiednu lil shabu kollha tal-Universitá.                                                                                                                                       |                       |          | 2 marki<br>(nofs marka<br>l-waħda)                                                                                         |
|    | <b>Taqsim Ċ: Il-Kitba (ara t-tabella tal-assessjar f'pagna 4)</b>                                                                                                                                                                                                                          |                       |          | <b>25 marka</b>                                                                                                            |
|    | <b>Taqsim D: Il-Letteratura</b>                                                                                                                                                                                                                                                            |                       |          | <b>20 marka</b>                                                                                                            |
|    | <b>Il-Poezija</b>                                                                                                                                                                                                                                                                          |                       |          |                                                                                                                            |
| 1. | (a) 3<br>(b) 4<br>(c) 2<br>(d) 1                                                                                                                                                                                                                                                           |                       |          | 2 marki<br>(nofs marka<br>l-waħda)                                                                                         |
| 2. | (a) (tintgħagen, tirtab u) tissawwar bħat-tafal<br>(b) Bil-kelma tista' tkun kreattiv u toħloq deskrizzjonijiet / diskorsi / xogħlijiet letterarji espressivi.<br><i>Aċċetta twegibiet simili u li jagħmlu sens għall-mistoqsija.</i>                                                      |                       |          | marka<br>marka                                                                                                             |
| 3. | (a) il-fjamma (li tkun tkebbset fija) tintfieli / taħrabli u tmur tistaħbieli<br>(b) il-ħegġa li jkollu l-poeta biex jikteb u jkun kreattiv tispiċċa / il-poeta ma jkunx jista' jsib il-kliem li jaqdi għal kitbitu<br><i>Aċċetta twegibiet simili u li jagħmlu sens għall-mistoqsija.</i> |                       |          | marka<br>marka                                                                                                             |
| 4. | naħkimha – naħdimha                                                                                                                                                                                                                                                                        |                       |          | marka                                                                                                                      |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                       |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 5. | <p>F'din il-poezija l-poeta jittellem dwar il-qawwa u l-espressività tal-kelma u l-esperjenzi kuntrastanti li jkollu meta jiġi biex jesprimi l-ħsus u l-emozzjonijiet tiegħu bil-kitba. Meta jkun ispirat biex jikkrea xogħol letterarju mhux dejjem isib il-kelma/kliem li jkun jeħtieġ. Meta l-kelma taqdiħ jirnexxilu jesprimi dak li jkun irid imma meta, għall-kuntrarju, ma jsibx il-kelma/kliem li jkun ifittex, jitlef l-ispirazzjoni u l-ħegġa għall-kitba.</p> <p><i>Aċċetta twegibiet simili u li jagħmlu sens għall-mistoqsija.</i><br/> <i>Għat-tieni parti tal-mistoqsija aċċetta twegibiet varji li jagħmlu sens.</i></p>                                  | <b>3 marki</b>                                                        |
|    | <b>Il-Proża</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                       |
| 1. | monotonu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>marka</b>                                                          |
| 2. | <p>Kien loġhob sempliċi mingħajr ġugarelli sofistikati li jiswew il-flus, loġhob tipiku ta' tfajjel li trabba f'familja komuni Maltija bħal jiġġerra wara l-friefet, jitla' mas-siġar, jixxuttja l-ġebel u l-blalen taċ-ċarruta.</p> <p><i>Aċċetta twegibiet oħra li jagħmlu sens.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>marka</b>                                                          |
| 3. | wasal sal-bieb tax-xjuħija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>marka</b>                                                          |
| 4. | Is-similitudni. Kostanzu kien bniedem komuni u sempliċi minn ċkunitu u baqa' l-istess sa ma kiber u xjaħ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>2 marki</b><br>(marka għall-figura tat-taħdit u oħra għat-tifsira) |
| 5. | Iva, għax il-bidla kienet tħawdu u tbeżżgħu tant li anki fl-ilbies qatt ma mexa mal-moda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>marka</b>                                                          |
| 6. | (iż-żmien) heżżeż kollox mill-qiegħ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>marka</b>                                                          |
| 7. | <p>Kostanzu kien bniedem sempliċi, konservattiv u reżistenti għall-bidla. Għaldaqstant kien jara l-progress li jġib miegħu ż-żmien bħala theddida għall-monotonija u n-normalità ta' ħajtu. Il-bidliet soċjali u ambjentali li kienu qegħdin isehħu bħal, ngħidu aħna, fil-kostruzzjoni u fil-moda, kienu jgerfxuh u jhawduh ħafna, tant li kien jirreżistihom bil-kbir. Sa minn ċkunitu kien gwejjed u antikwat u għaldaqstant, anki meta kiber, kien jara f'dawl ikrah ħafna l-ġdid u l-innovattiv.</p> <p><i>Aċċetta twegibiet simili u li jagħmlu sens għall-mistoqsija.</i><br/> <i>Għat-tieni parti tal-mistoqsija aċċetta twegibiet varji li jagħmlu sens.</i></p> | <b>3 marki</b>                                                        |

## It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba

(25 marka)

| <b>IL-ĠENERU (2 marki)</b>                     |                                                                           |                                                                                                 |                                                                         |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru          | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Bla tqassim                                                               | Ftit tqassim                                                                                    | It-tqassim kollu mistenni                                               |
| <b>IL-KONTENUT (13-il marka)</b>               |                                                                           |                                                                                                 |                                                                         |
| L-iżvilupp tal-ideat                           | 0-1                                                                       | 2-3                                                                                             | 4-5                                                                     |
|                                                | Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema                              | Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għalkollox               | Hafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-sugġett minn angoli differenti |
| Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza hażina jew ma teżistix | Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara | Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba |
| L-istil                                        | 0                                                                         | 1                                                                                               |                                                                         |
|                                                | Bla ebda stil u ma tidhirx li hija kitba                                  | Hemm stil mexxej u li ssegwi tajjeb                                                             |                                                                         |
| L-espressjoni u l-lessiku                      | 0                                                                         | 1-2                                                                                             | 3                                                                       |
|                                                | Kitba li ma fihix espressjonijiet u lessiku nieqes                        | Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema                           | Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'               |
| L-eċċellenza fil-kitba                         | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Kitba mhux ta' kwalità u oriġinalità                                      | Kitba li tersaq lejn kwalità tajba u l-oriġinalità                                              | Kitba ta' kwalità u oriġinali                                           |
| <b>IL-METALINGWA (10 marki)</b>                |                                                                           |                                                                                                 |                                                                         |
| Il-punteggjatura                               | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Bla sinjali bażiċi tal-punteggjatura                                      | Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati hażin                                                 | Il-punteggjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar |
| Is-sintassi                                    | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Is-sentenzi sempliċi huma nieqsa mill-elementi bażiċi                     | Użu mhallat tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi bi ftit li xejn żbalji                   | Użu mhallat bla żbalji tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi       |
| L-ortografija                                  | 0-1                                                                       | 2-3                                                                                             | 4                                                                       |
|                                                | Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti                               | Kitba li ma fihix aktar minn 4-8 żbalji differenti                                              | Kitba li ma fihix aktar minn 3 żbalji differenti                        |
| Il-morfoloġija                                 | 0                                                                         | 1                                                                                               | 2                                                                       |
|                                                | Kitba li fiha hafna żbalji grammatikali                                   | Kitba li fiha ftit li xejn żbalji grammatikali                                                  | Kitba li ma fihix żbalji grammatikali                                   |